

Setembre social | | Actualitzat el 25/03/2021 a les 11:35

Sarah Marcha: «Al Kurdistan estem creant una ciència que trenqui amb la cultura dominant sobre les dones»

Entrevista a Sarah Marcha, membre de l'acadèmia de Jineolojî de Rojava a l'Institut Andrea Wolf | «Quan vivim juntes ens n'adonem fins a quin punt l'Estat, la mentalitat de l'home dominant, la mentalitat orientalista i colonial en el nostre cas quan venim d'Europa, se'ns ha imposat des de la infantesa i com no és tan fàcil posar a la pràctica el que diem»

Nascuda a França fa 32 anys, Sarah Marcha és una de les membres de l'Institut Andrea Wolf a Rojava | Aleix Auber

Tal com ho va ser el Mèxic zapatista dels anys noranta com la Palestina i els països llatinoamericans amb governs bolivarians a principis dels 2000, el Kurdistan, el moviment kurd i el model de Rojava és inspirador per al moviment de l'esquerra alternativa i el moviment llibertari d'arreu del món. Tan és així que són moltes les persones que han decidit anar-hi, aprendre i participar activament de la revolució. És el cas de Sarah Marcha, nascuda a França fa 32 anys, però que al 2011 va decidir marxar inspirada pel 15M i «pels aixecaments de gent que hi ha va haver a tot el món, especialment a l'Orient Mitjà». Marcha es va afegir a una ruta que havia sortit de Catalunya i que caminava fins a Brussel·les, quan milers d'indignats, de totes les edats i nombroses nacionalitats, reclamaven un canvi global davant la situació econòmica, política i social,

darrere pancartes contràries a la resposta europea a la crisi financera, al sistema capitalista i a favor de la mobilització ciutadana.

«Vaig decidir ajuntar-me amb el que semblava ser la revolució que volíem portar a tota Europa, enllaçant amb el que estava passant al nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà», diu Marcha, que des d'allà va arribar a Barcelona. «Allà vaig aprendre moltíssim sobre feminisme, municipalisme, anarquisme, perspectiva anticolonial i vaig començar a conèixer la revolució del Kurdistan perquè hi havia la Plataforma Azadî a Catalunya que estava treballant per donar a conèixer, no només la revolució contra el Daesh o Estat Islàmic, la victòria de Kobane, sinó també la ideologia que hi ha al darrere d'aquesta revolució del poble kurd i de les dones kurdes. Allà vam començar a treballar amb el moviment, a conèixer la història i la ciència de les dones, que és la Jineolojî». Ara, Sarah Marcha és una de les membres de l'Institut Andrea Wolf, que forma part de l'acadèmia de Jineolojî a Rojava, a la regió del nord i est de Síria, i que porta el nom de la primera màrtir alemanya per un Kurdistan lliure.

Com s'han convertit les dones d'una de les societats més oprimides en inspiració per a totes les dones i persones que lluiten per la llibertat arreu del món?

Per entendre la Jineolojî és molt important conèixer la trajectòria dels 40 anys de lluita del moviment de les dones kurdes dins del moviment d'alliberament del poble kurd. Tota aquesta experiència és a nivell militar, social i polític. El moviment s'ha creat a ell mateix gràcies a les perspectives donades per Abdullah Öcalan, president del Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK) empresonat i condemnat a cadena perpètua des del 1999 per l'Estat turc. També s'ha vist la necessitat de que la revolució estigui acompanyada per un sistema que és el Confederalisme Democràtic, en aquest cas de l'autoorganització de les dones, però també d'un coneixement, un pensament i una revolució científica.

A l'Institut Andrea Wolf, que porta el nom de la primera màrtir alemanya en la lluita per un Kurdistan lliure, hi conviuen diverses internacionalistes que desenvolupen la Jineolojî Foto: Aleix Auber

I què és Jineolojî?

L'any 2008 el moviment de dones kurdes decideix posar en marxa la Jineolojî, la ciència de les dones. Per entendre des d'una perspectiva d'alliberament de la dona els problemes socials, tant si venen per part del capitalisme, del patriarcat, del colonialisme i poder generar un coneixement històric, sociològic, però també a nivell d'educació, d'ecologia, de demografia, d'història, per poder trobar solucions a les crisis i donar noves perspectives per seguir amb la revolució, perquè la qüestió no és només aixecar-se i prendre les nostres pròpies vides, sinó també com seguim amb tot això. El primer dia de la revolució és el primer pas, però les passes que s'han de fer després són més grans.

És una nova ciència?

La Jineolojî el que vol ser és una ciència que estigui connectada amb la realitat del poble i les dones kurdes però també de tots els pobles i totes les dones que viuen al territori, i al món, perquè té una perspectiva internacionalista. I trencar amb el positivisme, amb una visió mecànica del món, de la vida, de les relacions socials, trencar amb la visió d'una cultura dominant sobre les dones, sobre els pobles oprimits, sobre la naturalesa, i de poder desenvolupar amb una nova visió una nova ciència.

*Sarah Marcha: «Les dones kurdes han pres el seu propi alliberament però volen que aquest alliberament sigui amb totes les dones del món, per això Jineolojî treballa amb dones d'arreu del món, també a Catalunya»
Foto: Aleix Auber*

Neix a Rojava, però s'està creant arreu.

Aquest moviment de les dones kurdes ha tingut una dimensió internacional. Entén la dona com el primer grup humà que ha estat oprimida. I per poder alliberar els pobles, primer cal alliberar les dones. Les dones kurdes han pres el seu propi alliberament però volen que aquest alliberament sigui amb totes les dones del món, per això Jineolojî treballa amb dones d'arreu del món, també a Catalunya.

I com porteu a la pràctica aquesta teoria?

Companyes que venen d'arreu de l'Estat espanyol, de Catalunya, d'altres part d'Europa o d'Amèrica Llatina s'han ajuntat a Rojava, han decidit venir aquí per aprendre. La Jineolojî és una ciència que no es queda només a la teoria, la idea és ajuntar teoria i pràctica. Totes les coses que anem descobrint, aprenent, les experiències que intercanviem, les volem posar a la pràctica. Per exemple, aquí [a l'institut Andrea Wolf] vivim juntes en un espai autònom de dones, vivim entre dones i ens autoorganitzem i fem les nostres investigacions des d'un punt de vista múltiple, el de dones que venen de classes diferents, cultures diferents, religions, ideologies polítiques diferents, que ens trobem aquí amb les companyes kurdes, les companyes àrabs, les turquemanes, les assíries, i ho posem tot en comú.

Jineolojî permet entendre des d'una perspectiva d'alliberament de la dona els problemes socials que venen del capitalisme, el patriarcat, el colonialisme, i poder generar coneixement històric Foto: Aleix Auber

Per què és important conèixer aquest espai autònom de dones?

Quan vivim juntes ens n'adonem fins a quin punt l'Estat, la mentalitat de l'home dominant, la mentalitat orientalista i colonial en el nostre cas quan venim d'Europa, se'ns ha imposat des de la infantesa i com no és tan fàcil posar a la pràctica el que diem. Però el que és molt important al Kurdistan és que ens analitzem entre nosaltres, intentem crear una altra forma de personalitat i de vida totes juntes i es fa des de la cura i des de l'amor i la voluntat de generar una revolució

social i col·lectiva que comenci per allò personal. De vegades passem per moments dolorosos, difícils, però totes veiem que avancem en la feina de Jineoloji, de trobar la història de la revolució del Kurdistan, la història de l'Orient Mitjà, però també la nostra pròpia història, les nostres pròpies arrels, és com una flor que creix de nou. I totes veiem que hem canviat molt i aquest canvi el volem portar a les nostres terres. No és que vulguem imposar una utopia que aquí hem construït, sinó que volem adaptar aquesta metodologia que hem après a Jineoloji a tots els pobles i poder crear allà el que s'ha creat aquí.